

Eğitim ve Bilim
2009, Cilt 34, Sayı 151

Education and Science
2009, Vol. 34, No 151

Uluslararası Dergiler İçin İngilizce Makale Yazma ve Yayımlama Sürecine İlişkin Temel Öneriler*

Suggestions Regarding the Process of Writing and Publishing Manuscripts in English for International Journals

Şenel POYRAZLI**

Ali E. ŞAHİN***

Pennsylvania Devlet Üniversitesi

Hacettepe Üniversitesi

Öz

Çok sayıda akademisyen, çalışmalarını İngilizce yayımlama konusunda güçlüklerle karşılaşmaktadır. Bu çalışmanın amacı, akademik çalışmalarını İngilizce yazma ve yayımlama sürecinde araştırmacılara destek olabilecek öneriler sunmaktır. Olası kaynaklar için alan yazın taraması yapılması, makale içinde bunun kullanılması, kullanılacak istatistiklere karar verilmesi, makalenin tartışma kısmının yazılması, makalenin sunulabileceği uygun derginin seçimi, bu derginin editörü ile iletişime geçilmesi, hakemlerin önerilerinin dikkate alınması ve makalenin düzeltilerek yeniden sunumu bu çalışmada sırasıyla ele alınmıştır. Bir meslek örgütünün ya da İngilizce dil yeterlikleri yüksek bir mesleğin rehberliğinde akademik çalışmaların yürütülmesi İngilizce yayım yapma gücünü arttıran alternatif yollar olarak tartışılmıştır. Bu çalışma kapsamında makale sunum sürecini özetleyen bir akış diagramına ve biri makale sunum aşamasında diğeri ise makalenin hakem görüşleri doğrultusunda düzeltilip tekrar sunulması aşamasında kullanılacak iki adet editöre mektup örneğine yer verilmiştir.

Anahtar Sözcükler: İngilizce yayım, uluslararası dergiler, dergi seçimi, makale sunumu.

Abstract

Considering the difficulties many academicians face when trying to publish their work in English, the purpose of this article is to offer some suggestions to help them write and publish their research in English. Topics that are presented include: searching the literature for possible resources, writing the literature review section of the manuscript, deciding on statistical methods, writing the discussion section of the manuscript, selection of a journal to submit the manuscript, the process of contacting the editor, undertaking a revision based on reviewers' feedback, and resubmitting the manuscript. Working with a mentor through a professional organization or collaborating with a colleague who is competent in English is discussed as alternative ways of achieving a publication in English. A flow chart summarizing the submission process, a sample letter to the editor during the initial submission, and another sample letter to the editor when resubmitting the manuscript are presented.

Keywords: Publishing in English, international journals, journal selection, manuscript submission.

* Bu makalenin yazımında katkıda bulunan Penn State Harrisburg'dan Dr. İlhan Küçükaydın'a, öğretim üyeleri Thomas Bowers ve Holly Angeliq'e, Pamukkale Üniversitesi'nden Yrd. Doç. Dr. Erdinç Duru ve Doç. Dr. Nurettin Öztürk'e, Hacettepe Üniversitesi'nden Dr. Fatma Türkyılmaz'a teşekkürlerimizi sunarız.

** Doç.Dr., Şenel POYRAZLI, Pennsylvania Devlet Üniversitesi, poyrazli@psu.edu

*** Yard.Doç.Dr., Ali E. ŞAHİN, Hacettepe Üniversitesi, alisahin@hacettepe.edu.tr

Summary

Throughout the world, many institutions require their faculty members to share the results of their research with their colleagues in other countries to be able to gain tenure or promotion. One of the best ways to fulfill this requirement is that the faculty member has his or her work published in English so that a wider audience can be reached. However, this requirement leads to a disadvantage for individuals whose native language is not English (Misak, Marusic, & Marusic, 2005). For example, an examination of the tenure requirements outlined by the Higher Education Council (YOK) in Turkey indicates that the minimum requirements to apply for tenure and promotion in many fields include the expectation that the person publishes an original article in another language and in a journal that is published outside of Turkey (YOK, 2008). Considering these requirements, the purpose of this article is to offer some suggestions to academic personnel in an attempt to help them write and publish their research in English.

Preparing the Manuscript

When conducting the literature review, it is important to select from journals that are best suitable for your manuscript. These resources not only will help you prepare your manuscript, but also will help you increase the chance of acceptance for your manuscript. Another point to consider is that journal articles are the best sources to use. One of the common mistakes that is made by many authors is the selection and use of many books or dissertations. These two types of sources usually do not undergo a peer-review process and as a result their scholarly capacity may be questioned by the reviewers.

When writing the literature review section of your manuscript, one of the first things you need to make sure is that every paragraph has a theme and that every sentence within the same paragraph is a part of this theme. In addition, you also need to make sure that paragraphs included within a section are consistent with the subheading that might be used.

Writing the discussion section tends to be one of the hardest tasks in completing a manuscript. Study findings need to be followed closely when discussing results. Common mistakes made by authors are discussing a result not supported by the data, not discussing results in light of the literature review presented, and presenting suggestions that are not supported by the findings.

Use of Translators

Some authors first write their work in Turkish and then have a translator translate their manuscript into English. However, some translators, while being competent in English, may not be competent in academic writing or terminology used in a certain field. As a result, the author should ask a colleague who is from the same field as the author and who is proficient in English to read the manuscript and provide feedback. This method will increase the chances of the manuscript being accepted and will reduce the chances of receiving negative feedback about writing.

Selection of a Journal

Sending the manuscript to a journal that has published articles on a similar topic is a good way to increase the chances of the manuscript being accepted for publication (Klinger, Scanlon, & Pressley, 2005). It is also important to cite within your manuscript articles published in this journal. This method will likely give the editor and the reviewers the message that the readers of the journal would be interested in your work. In fact, journals tend to consider readers' interests when making decisions about a manuscript. Other important things to consider are

looking at some of the recent articles published in the selected-journal, preparing the final draft of the manuscript to fit the format that the journal might require, and making sure that the type of the article based on the method used is appropriate for the journal.

Getting in Touch with the Editor and Submitting the Manuscript

Submission instructions are usually presented in every published issue of a journal and also through the journal's website and the author should follow these instructions fully. Submission is done either electronically or through regular mail. In either case, the author would need to write a formal cover letter and attach this to the manuscript. A sample copy of this letter is presented as part of this article.

Following Reviewer Feedback

Most journals, even if they reject a manuscript, usually share the reasons with the author and in some cases present reviewer feedback. While sometimes this feedback can be very constructive, sometimes it might be presented in a negative way (Sahin, 2006). The author should remember not to take this personally, pay attention to the core of the feedback, and make any attempt to improve the manuscript. If the author decides to send the manuscript to another journal, a revised version should be sent. Sometimes the reviewers for the new journal may end up being the same reviewers that looked at the manuscript in the first place. These reviewers would want to see that the author has paid attention to their review. If the author decides to resubmit the manuscript to the same journal, then another cover letter to the editor outlining the changes that were made should be presented along the new revision. A sample copy of this letter is presented.

Conclusion

The experience of writing a manuscript in English could also be achieved through asking for help from another professional who already has experience in writing and publishing in English. For example, American Psychological Association's Division 52 (APA Division 52, 2008) and American Educational Research Association's Division D (AERA, 2008) offer mentorship programs where senior members work with junior professionals; this work includes collaborating on research and publishing together. Another approach might be to work with a colleague who has experience in writing and publishing in English. However, the distribution of work and responsibilities and the order of authorship should be discussed in advance to prevent any misunderstandings or problems (Nguyen & Nguyen, 2006).

Giriş

Uluslararası hakemli dergiler bilimsel araştırma sonuçlarının ve yeni yaklaşımların uluslararası düzeyde paylaşımına açıldığı, tartışıldığı bir mesleki ortam olarak düşünülebilir. Bu dergilerin yer aldığı "atıf dizinleri" (scientific citation indexes) ise bu profesyonel ortamın saygınlığının ve üst düzey bilimsel niteliğinin belgelendiği birimler olarak kabul görmektedir. Bilimsel atıf dizinlerinde yer alan dergilerdeki yayım sayısı ve alınan atıf sayısı üniversitelerin uluslararası sıralamadaki yerini belirleyen en önemli ölçüt olarak görülmektedir. Bu nedenle, kurumsal performansın ölçülmesine yönelik olarak yaygın bir biçimde kullanılan bu ölçüt, akademisyenlerin bireysel performansının belirlenmesinde daha da önem kazanmaktadır.

Gelişmekte olan ülkelerden bilimsel atıf dizinlerine girebilen dergilerin sayısı çok azdır. British Index, Australian Index gibi dizinler kendi içlerinde oldukça tutucu davranmakta ve diğer ülkelerde yayımlanan dergilere pek yer vermemektedirler (Güven, 2006). Gelişmekte olan

ülkelerin Social Science Citation Index (SSCI)'teki oranı ise %2 kadardır.. Genel olarak bu dizinler, makaleleri tam metin İngilizce olarak yayımlayan dergileri tercih etmektedirler. Education Resources Information Center (ERIC) tarama dizinine başvurmak için ise makalelerin tam metin olarak İngilizce yayımlanıyor olması gerekmektedir. Bu dizinlere kabul edilmek oldukça zor olduğu gibi, kabul edilmesi halinde bu dizinlerde kalıcı bir yer edinmek de bir o kadar zordur. Dizinlere kabul edilen bir dergi için hesaplanan etki faktörü (impact factor) bu dizinlerde kalıcı olmanın temel koşuludur. *Etki faktörü*, bu dizinlerde taranan dergilerdeki makalelerin aldığı atıf durumlarıyla ilgili bir kavramdır. Erişilebilir olma ve ortak bir dilde yazılarak yayımlanma, bir makalenin atıf sayısını önemli miktarda arttırmaktadır. Bilimsel atıf dizinlerinde kalıcı olmak isteyen dergiler de tam metin İngilizce yazılmış makaleleri yayımlamaya yönelmektedirler. Bu durum anadili ya da öğretim ve bilim dili İngilizce olan akademisyenleri avantajlı bir konuma getirmektedir. Diğer fakülte elemanları da dil problemleri yüzünden bir dezavantajla karşı karşıya kalmaktadırlar (Misak, Marusic, & Marusic, 2005).

Yükseköğretim Kurulu (YÖK) bünyesindeki Üniversiteler Arası Kurul (ÜAK)'un Eğitim Bilimleri ve Öğretmen Yetiştirme Temel Alanında doçentliğe yükseltmeler için aradığı temel koşul, eğitimle ilgili alan indeksleri kapsamındaki hakemli dergilerde tek yazarlı özgün bir makale yayımlanmış olmasıdır (YÖK, 2008). ISI Veri Tabanı'nda yer alan tüm dizinler, Australian Education Index, British Education Index, ERIC'te taranan dergiler ve Education Index ÜAK'ın belirlediği alan indeksleridir. Bu uluslararası dizinlerdeki dergilerin %99'u İngilizce yayımlanmaktadır (Güven, 2006, s.150). Bu, bir anlamda belirtilen alan dizinlerinde İngilizce bir yayım yapma koşulu demektir. ÜAK'ın belirlediği dizinlerdeki dergi sayısının yüksek olmasına rağmen, eğitim bilimleri ve öğretmen yetiştirme alanının alt alanları düşünüldüğünde, her bir akademisyen için yayım yapılabilecek dergi sayısının oldukça sınırlı olduğu görülmektedir. Örneğin, Türkçe okuma-yazma öğretimi alanında ya da eğitimde ölçme ve değerlendirme alanında çalışan bir akademisyen için bu dizinlerdeki dergi sayısı oldukça sınırlıdır. Bu sınırlılık içerisinde Türkiye'deki akademisyenler anadili İngilizce olan ülkelerin akademisyenleriyle onların dilinde rekabet etmek durumundadırlar.

Yükseköğretim Kurulu'nun (2006: 10) "Türkiye'nin Yükseköğretim Stratejisi" başlıklı raporunda öğretim elemanlarının %60'ının yabancı dil sorunu yaşadığı, %46'sının yurtdışına hiç çıkmadığı belirtilmektedir. Güven (2007) yurtdışındaki dergilere gönderilen makalelerin öncelikle İngilizcede yazmaktan kaynaklanan sorunlar nedeniyle reddedildiğini belirtmektedir. Olkun (2006) uluslararası dergilerin editörlerini kapsayan araştırmasında editörlerin, gelişmekte olan ülkelere gelen yazıların kötü bir İngilizce ile ve yazım tekniklerine uyulmadan yazıldığını, ancak dil sorunları dışında da "ciddi sorunlarla" karşılaştıklarını belirttiklerini vurgulamaktadır. Ele alınan konuların önemsiz, yüzeysel ya da yerel sorunlarla ilgili olması, güncel olmaması, analiz ya da araştırma deseni açısından zayıf olması, bu ciddi sorunların başında gelmektedir.

Bu çalışmanın amacı, anadili İngilizce olmayan yazarların çalışmalarının uluslararası dergilerde yayım olasılığını arttıracak konuları tartışmak ve bazı öneriler sunmaktır. İçerik olarak bu makale, niceliksel araştırmaları baz alarak yazılmıştır. Üstünde duracağımız konular; makale konusunun ve ilgili kaynaklarının seçimi, makalenin yazımı, istatistiksel analizleri, çevirmen kullanımı, sunulacak derginin seçimi, editör(ler)le bağlantıya geçme süreci, makaleyi yeniden yapılandırma süreci ve yapılandırmaya ilişkin editöre ayrıntılı bir mektup yazma konularını içermektedir.

Makalenin Hazırlanma Aşaması

Makale Konusunun ve İlgili Kaynakların Seçimi

Uluslararası alanda güncel ve önemli bir konunun seçimi ve çalışmanın kuramsal çerçevesinin uygun bir alan yazın temelinde oluşturulması makale yayım sürecinin önemli öğelerinin başında yer almaktadır (Niederhauser, Wetzel, & Lindstrom, 2004). Seçilen konunun güncelliği ve önemi, hakem değerlendirme formlarındaki ölçütler arasında öncelikli olarak sıralanır. Örneğin makalenin, “zamanlaması” ve “okurların ilgisini çekme düzeyi”, “uluslararası okurlar için değeri”, “alana katkı düzeyi”, “orijinalliği” ve “sonuç ve önerilerin önem düzeyi” gibi maddelerden yüksek puanlar almak, çalışmanın yayımlanma olasılığını önemli ölçüde arttırmaktadır.

Makale yazımında alan yazın taraması önemli bir yer tutar. Alan yazını tararken, aday makalenin değerlendirmeye sunulabileceği dergilerde, daha önce basılmış ve çalışma konusuna uygun makaleleri bulmak önemlidir. Bu makaleler aday makalenin format ve içerik bakımından basılmış ve genel anlamda kabul gören makalelerin biçim ve içerikleriyle paralellik göstermesinde olumlu bir rol oynayacaktır. Ayrıca, bu yöntem hem aday makalenin hazırlanmasını kolaylaştıracak hem de basılma şansını arttıracaktır.

Tezlere ve kitaplara ağırlık vermek, kaynak seçiminde yapılan hataların başında gelmektedir. Edebiyat, sosyoloji ya da felsefe gibi bazı alanlarda bu tür kaynaklar kabul görmekle birlikte, eğitim ya da psikoloji gibi alanlardaki dergiler genellikle bu tür kaynaklara sıcak bakmayıp, halihazırda hakemler tarafından incelenmiş, kabul edilmiş ve basılmış makalelerin kaynakçada kullanılmasını tercih etmektedirler. Alandaki köklü dergilerin bastıkları makalelere bakıldığında, bu makalelerin kaynakçalarında çok nadir olarak kitap ve tezlere yer verildiği görülebilir. Araştırma konusu ile ilgili maddeler gibi hakem formlarında alan yazının aday makalede kullanımına ilişkin maddelere de yer verilmektedir. “İlgili alan yazına ulaşma”, “alan yazına odaklanma”, “metin içinde düzenleme”, “alan yazını aday makale içinde konu ile ilişkilendirerek tartışma” şeklinde ifade edilen maddeler, aday makalenin alan yazın boyutuyla değerlendirilmesinde kullanılmaktadır.

Makalenin Yazımı

Makalenin giriş kısmının yazılması: Makalenin giriş kısmını yazmaya başlamadan önce, makalenin konusuyla ilgili alan yazının iyice okunması ve öğrenilmesi, aday makalenin önemini yazı içinde belirtmesini kolaylaştıracaktır (Torraco, 2005). Hakemler ve editörler genellikle makalenin giriş kısmında bu bilgiyi aramakta ve bu bilgiye göre makalenin alana ne ölçüde katkıda bulunduğu yargısına ulaşmaktadırlar. Bu nedenle, konuyla ilgili alan yazını bilmek, hem makalenin önemini anlaşılmasını sağlayacak hem de hakemlerin ve editörlerin çalışmanın değerini daha iyi kavramalarına yardım edecektir.

Aday makalenin giriş kısmı yazılırken, girişle ilgili bir taslak metin çıkarılması dikkat edilmesi gereken bir diğer önemli noktadır (Pan, 2003). Taslak oluşturulurken ana başlıklara ve alt başlıklara özel bir önem verilmelidir. Özellikle alt başlıkları kullanmak, vurgulanmak istenilen araştırma sonuçlarının ve bilgilerin daha kolay düzenlenmesine yardım edecektir. Ayrıca okuyucunun yazı içeriğini takip etmesini kolaylaştıracaktır. Örneğin cinsiyet, yaş grubu ve ailenin sosyoekonomik düzeyi demografik değişkenlerinin ilköğretim ve ortaöğretim öğrencilerinin sınav kaygısı üzerindeki etkisinin incelendiği bir çalışmada, makale girişini yazarken, bilgilerin şu başlıklar altında sunulması aday makalenin hem akıcı olmasını hem de okuyucunun yazarı kolay takip etmesini sağlayacaktır: “Cinsiyet ve Kaygı”, “Yaş ve Kaygı”, “Sosyo-ekonomik Düzey ve Kaygı”.

Bu taslak çıkarıldıktan sonra, her bir başlığın ve alt başlığın altındaki bilgiler, düşünceler ve analizler ayrı paragraflar halinde sunulmalıdır. Paragrafları yazarken, kısa cümleler ve alandaki herkesin anlayacağı kelimeler kullanmak önemlidir (Brewer, Marmon, & McMahan-Landers, 2004). Karışık cümlelerden ve çok uzun paragraflardan kaçınılmalıdır (Pan, 2003). İfadeler kısa ve öz bir şekilde yazılmalıdır. Ayrıca paragraf aralarında geçiş sözcüklerinin kullanılması, makalenin akıcı olmasını sağlayacaktır (Örnek: "For example, therefore, another example, moreover, furthermore, based on this knowledge...").

Makalenin giriş bölümünü yazarken önem gösterilmesi gereken bir başka nokta, alt başlıklar altında sunulan paragrafların bu alt başlığın konusuna uygun olmasıdır. Bu her ne kadar sağduyuya dayalı herkesin bildiği bir şeymiş gibi gelse de sıklıkla rastlanan düşünce atlamalarının yapıldığı yer burasıdır. Kendi içinde tutarlı ve iyi düzenlenmiş paragraf yapılarına ulaşmanın bir yolu, girişi yazdıktan sonra her bir paragrafın temasını çıkarmak ve bu temaların alt başlığa uygun olup olmadığına karar vermektir. Her bir paragrafın alt başlıkla tutarlı olmasının yanı sıra, her paragrafın içindeki cümlelerin de paragrafın temasına uygun olmasına dikkat edilmelidir.

APA yazım kuralları: Eğitim ve psikoloji alanındaki dergilerin büyük bir çoğunluğu makalelerin Amerikan Psikologlar Derneği'nin (APA) sunduğu yazım kurallarına göre yazılmasını şart koşmaktadırlar (Klingner, Scanlon, & Pressley, 2005). Bu kurallar, derneğin yayımladığı "*Publication Manual of the American Psychological Association, Fifth Edition*" isimli kitapta ayrıntılı bir şekilde ele alınmıştır. APA yazım kurallarını takip eden dergilere gönderilecek aday makalelerin başlık, alt başlık, referans ve tablolarının APA ölçütlerine göre sunulması gerekir. Bu ölçütlerle ilgili detaylar için şu genel ağ (internet) adresinden de yararlanılabilir: <http://apastyle.apa.org>. Bu adrese ulaşamadığı durumlarda yapılabilecek diğer bir şey de son zamanlarda APA yazım kullarına göre basılan bir dergide yer alan bir makaleyi edinmek ve bu yöntemle APA yazım ölçütlerini öğrenmeye çalışmaktır.

Aşağıda, bir aday makalenin kapak sayfasının nasıl hazırlanması gerektiğine dair bir örnek sunulmuştur. APA yazım kurallarına göre kısa başlık, başlık, yazarların isimleri ve ait olduğu kurumlar kapakta belirtilmelidir. Ayrıca bazı dergiler kapak sayfasına bağlantıya geçebilecekleri sorumlu yazarın (ki genelde bu birinci yazardır) bilgilerinin de sunulmasını istemektedirler.

Social Support and Demographic Correlates 1

Running head: ACCULTURATIVE STRESS

Social Support and Demographic Correlates of Acculturative Stress
in International Students

.....
The Pennsylvania State University

Philip R. Kavanaugh
University of Delaware

Adria Baker
Rice University

Nada Al-Timimi
Temple University

Contact Information:
....., Ph.D.
Penn State Harrisburg, W-311
Middletown, PA 17057
Email: poyrazli@psu.edu
Phone: (717) 948-6040

Tartışma kısmını yazma: Bir makalenin en zor kısımlarından biri tartışma bölümüdür. Bu bölüm araştırmanın bulgularını akılda tutmayı, girişte sunulan alan yazını kavramayı, ilgili alan yazınla bulgular arasında bağ kurmayı, bulguların ne anlama geldiğini tartışmayı ve bulgular eşliğinde bazı önerilerde bulunmayı gerektirir. Tartışma bölümünde yapılan en yaygın hatalar şunlardır:

- a) Araştırma sonuçlarında çıkmayan bir sonucun tartışılması.
- b) Araştırma sonuçlarının seçilmiş kuramsal çerçeveye ve sunulmuş alan yazını kaynaklarına dayalı olarak yorumlanmaması.
- c) Giriş kısmında belirtilen bazı araştırmaların detaylı olarak tekrar sunulması.
- d) Daha önce hiç sözü edilmemiş kavram ya da düşüncelerin tartışılması.
- e) Sunulan önerilerin bazılarının araştırma bulgularına dayalı olarak yapılmaması.

Yazarların, alanlarında iyi tanınan bir dergide basılmış kendi konularına yakın bir makaleyi bulmaları ve tartışma kısmını iyice incelemeleri, bu inceleme sonucuna bağlı olarak makalelerinin tartışma kısmını yazmaları, yukarıda sıralanan hataları azaltabilecek yollardan biridir.

Makalenin son halini inceleme ve düzeltmeleri yapma: Yine APA'nın yazım kuralları ışığında (APA, 2001), aday makalenin tamamının yazımı bittikten sonra, makale içinde kullanılan kaynaklarla makalenin sonunda kaynakça bölümünde listelenen kaynaklar karşılaştırılmalıdır. Kullanılan bütün kaynaklar kaynakçada listelenmeli, kaynakçada listelenenlere de makale içinde atıfta bulunulmalıdır.

Makalenin ilk tamamlanmış hali bittikten sonra, birkaç kere daha makalenin üstünden gidip göze ilişen ve değişmesi gereken noktaları düzeltmek gerekir (Thompson, 1995). Bunu yapmanın en iyi yollarından bir tanesi, bitmiş makaleyi üç dört günlüğüne ya da bir haftalığına bir kenara koymak ve hiç bakmamaktır. Bu süre sonunda makaleye dönüp tekrar baktıklarında, genellikle yazarlar makalenin düzeltilebilecek ve zenginleştirilebilecek taraflarını daha iyi görmekteirler.

Aday makalenin dergiye gönderilecek son halinin oluşturulmasında meslektaş yardımının istenmesi önemli bir adımdır (Thompson, 1995). İlk taslak bittiğinde, makale meslektaşlardan birine okutturulmalı ve geribildirim alınmalıdır. Bazen araştırmacılar, her yönü ile hâkim olduklarını düşündükleri konulara okuyucuların da aynı düzeyde hâkim oldukları algısıyla önemli ayrıntıları sunmaktan kaçınmakta, özet olarak sunmakla yetinmektedirler. Oysaki gerçekte durum hiç de böyle olmamakta, okuyucu daha fazla açıklamaya gereksinim duymaktadır. Bu nedenle, makaleyi daha önce görmemiş olan birinin okuması hem içerik hem de biçim bakımından makalenin eksikliklerinin giderilmesinde önemli katkılar sağlayacaktır.

Araştırma Verilerinin Analizi

Uygun veri analiz yöntemlerinin seçilmemiş olması, aday makalelerin yayıma uygun görülmemesinin temel nedenleri arasında sıralanmaktadır (Büyüköztürk & Kutlu, 2006). Oysaki kullanılan yöntem ve istatistikler hakem değerlendirme formlarında yer alan en önemli ölçütlerdir. Hakemler, alan yazınının güncellenmesi ve zenginleştirilmesine, bulguların sunulması ve tartışılmasına, sonuç ve önerilerin bulgular temelinde gözden geçirilmesine yönelik düzeltme yönünde öneriler sunarken, kullanılan yöntem ve istatistiksel analizlerdeki yanlışlıklardan dolayı aday makalenin reddi yönünde görüş bildirmektedirler. Bu nedenle kullanılan yöntem ve istatistiksel analizlere ilişkin tam doğruluk hedeflenmelidir. Bu çerçevede aşağıda bazı öneri ve örneklere yer verilmiştir.

Niceliksel araştırmalarda, araştırma sorularına göre, istatistiksel analiz yöntemlerini önceden belirlemek gerekir. Bu belirleme ışığında, veriler analiz edilir ve bulgular makalede yazılır. Bu istatistiksel analiz yöntem seçerken dikkat edilmesi gereken en önemli nokta, mümkün olduğunca az sayıda analiz yöntemleri kullanarak, mümkün olduğunca çok sayıda araştırma sorusunu yanıtlama ya da hipotezi test etme olmalıdır. Bu nokta, yukarıda verilen araştırma örneğinden yola çıkılarak (Demografik değişkenlerin ortaokul ve lise öğrencilerinin test kaygısı üzerine etkisi nedir?) şu şekilde açıklanabilir: Örnek olarak verilen bu araştırmada, araştırmacı üç hipoteze sahiptir:

1. Sınav kaygısı erkeklerde daha yüksektir.
2. Ortaöğretim öğrencilerindeki sınav kaygısı, ilköğretim öğrencilerine göre daha yüksektir.
3. Ailelerinin sosyoekonomik düzeyi orta ya da yüksek olan öğrencilerin sınav kaygısı, sosyoekonomik düzeyi düşük olan öğrencilere göre daha yüksektir.

Cinsiyetin kız ve erkek diye gruplandırıldığı, yaş gruplarının 11-13 arası, 14-16 arası ile 17 ve üstü diye üçe ayrıldığı, öğrencilerin ailelerinin sosyoekonomik düzeyi de düşük, orta ve yüksek olmak üzere üç düzeyde belirlendiği bu araştırmada test kaygısı sürekli bir değişken olarak bir anket (survey) yardımıyla ölçülmektedir. Bu bilgiler ışığında, bir tek çok faktörlü ANOVA (Analysis of Variance) kullanmak, bütün üç hipotezi de test etmemizi sağlayacaktır. Ancak, araştırmacıların bu her bir hipotez için ayrı bir analiz kullanmaları ve bu analizleri tek tek bulgular kısmında sunmaları sıkça yapılan hatalardan biridir. Örneğin, bazen ilk hipotezi test etmek için t-testi, ikinci için bir ANOVA, üçüncüsü için de başka bir ANOVA kullanılmaktadır. Oysa bir tek üç faktörlü ANOVA kullanımı, yapılan istatistiksel test sayısını azaltarak, bağımsız değişkenler arasında varsa etkileşimi gösterecek, hipotez testindeki hata varyansı ile I. tip hatayı azaltacak, bulguların yazımını kolaylaştıracak ve makalenin inceleme sürecini daha kolay geçmesini sağlayacaktır.

Nitel verilerin analizinde ise sınıflandırma (classification), ilintilendirme (linking) ve bağlantılar kurma (connecting) gibi temel analitik süreçlerin kullanılmış olması önem taşımaktadır. Günümüzde nitel verilerin analizine yönelik 20'den fazla program bulunmaktadır. Bu programlardan en yaygın olarak kullanılanları MAXqda, ATLAS.ti ve Nvivo'dur (Kelle, 2004, p. 276). Bu programlar kullanılarak yoğun miktarda nitel veri üzerinden temel analitik süreçlerin kullanılması mümkün olabilmektedir. Bu şekilde nitel araştırmalar "gazeteci röpotajları"nın ötesinde bilimsel özenin gösterildiği araştırmalar olarak değer görecektir (Kuş, 2006).

Çevirmen Kullanımı

Bazı yazarlar makalelerini doğrudan İngilizce yazarken, bazıları da İngilizce yazma becerilerine yeterince güvenemedikleri için, makalelerini Türkçe yazıp daha sonra İngilizce çevirisini yaptırmaktadırlar. Ancak, bazı çevirmenler İngilizcede yeterli olmakla birlikte, bilimsel dili kullanma yeterliliklerine sahip olmayabilirler. O alanda kullanılan özel terimleri ya da söylemleri bilmeyebilir ya da ilgili alanın bilgilerine sahip olmayabilirler. İngilizcesi yeterli olmayan yazarlar da çevirinin alana uygun olup olmadığının kontrolünü yapamamaktadırlar. Bu anlamda, aday makalenin ilgili alandan İngilizce dil yeterliliği yüksek olan bir meslektaşına son bir kez okutturulması ve sonrasında dergiye gönderilmesi, en azından İngilizce konusunda eleştiri alınmasını önleyecek, makalenin reddedilme olasılığını azaltacaktır. Hakem formları dilin kullanımı konusunda da maddeler içermektedir. "Genel olarak okunabilirlik (general readability)", "düzenleme ve etkili anlatım (organization and efficiency)", "ifadelerin açıklığı ve konuya odaklanması (focus and clarity of written expressions)", "yazım ve noktalama

işaretlerinin kullanımı (grammar, spelling, punctuation)” bu maddelerden bazıları olarak sıralanabilir.

Makalenin Dergiye Gönderilme Aşamaları

Dergi Seçimi

Sunulması düşünülen aday makaleye benzer makaleleri önceki sayılarında basan bir dergiye yazıyı göndermek aday makalenin kabul edilme olasılığını arttırmanın en etkili yollarından biridir (Klinger, Scanlon, & Pressley, 2005). Aday makalenin kaynakçasında bu dergide daha önce yayımlanmış makalelere yer verilmesi, bu olasılığı arttıracak yollardan biridir. Bu durum ilk aşamada editörlere ve hakemlere çalışma konusunun dergiye uygun olduğu izlenimini verir. Aday makalenin dergiye uygunluğu, editörün makaleyi değerlendirirken kendi okuyucu kitlelerini göz önünde bulundurmasının doğal bir sonucudur (Henson, 1990). Aday makalenin içeriğinin bu dergiyi satın alanların ve okuyanların ilgi alanında olması, kabul edilme olasılığını arttıracak bir diğer etkidir. Çalışma konusuna uygun olan dergiyi belirledikten sonra yapılması gerekenlerden bir diğeri de belirlenen dergide son zamanlarda basılan birkaç makalenin kopyasını edininip şekil ve içerik açısından incelemek, buna göre aday makaleye son halini vermektir.

Uygun derginin seçimi sürecinde çalışmanın içeriğinin yanı sıra kullanılan araştırma yönteminin de (niteliksel ya da niceliksel) göz önünde bulundurulması gerekir (Maxwell & Cole, 1995). Bazı dergiler sadece nitel araştırmalara yer verip, nicel yöntem kullanılarak yapılanları kabul etmemektedirler. Bazıları ise sadece nicel araştırmalar yayımlamaktadırlar. Eğer çalışmanız nicel bir çalışmaysa, dergi ararken, araştırmanızda kullandığınız istatistiksel analiz metodunun o dergiye uygun olup olmadığını da incelemeniz gerekir. Örneğin, bazı dergiler için korelasyon analizi yeterli olurken, diğer bazı dergiler “yapısal eşitlik modeli” türü gibi son derece karmaşık metrik araştırmaları yayımlamayı tercih edebilmektedirler.

Aday makalenin gönderileceği dergiyi belirlemede bir diğer önemli nokta, derginin yılda kaç defa yayımlandığı, kabul ettiği ve reddettiği makale oranı, hangi dergi grubu içinde yer aldığı ile ilgili bilgilerdir. Örneğin ilk defa İngilizce yayım yapacak bir araştırmacının, yılda iki veya üç kere yerine daha fazla basılan ve kabul oranı yüksek olan bir dergiyi tercih etmesi yayım yapma şansını arttıracaktır. Benzer şekilde etki faktörü düşük dergilerde yayım yapma, etki faktörü yüksek dergilerde yayım yapmaya oranla daha kolaydır. Etki faktörü dergide yayımlanan makalelerin aldıkları atıflara ilişkin bir kavramdır. Etki faktörü yüksek dergilerin makale inceleme süreçleri çok daha titiz, makale kabul oranları ise daha düşüktür.

Editörle İletişime Geçme ve Makaleyi Dergiye Gönderme Süreci

Dergilerin büyük çoğunluğu aday makalelerin nereye, kime ve nasıl gönderilmesi gerektiğine ilişkin bilgilere sayılarında yer verirler. Dergiler ayrıca bu bilgileri Genel Ağ’da da sunmaktadırlar. Aday makale belirlenen dergiye gönderilmeden önce dergiye ait genel ya da özel koşullar iyice okunmalı, bu çerçevede makale şekillendirilmelidir. Belirtilen ölçütlerin yerine getirilmediğini gören bazı editörler, makaleyi hakemlere dahi göndermeden yazarına iade edebilmektedir. Yazının içeriğine ilişkin hiçbir geribildirim almadan reddedilmiş olmak ise yazarlar için moral bozucu bir durumdur.

Aday makale, dergilere genellikle iki şekilde gönderilir: e-posta ya da normal posta aracılığıyla. “Yazarlar için yönerge” (submission instructions) başlığı altında makaleyi hangi yöntemle göndereceğiniz belirtilmiştir. Makale hangi yöntemle gönderilirse gönderilsin, editöre bir mektup yazıp makaleye iliştiirmeniz çok önemlidir. Bu mektup resmî bir mektuptur ve kullanılacak sözcükler özenle seçilmelidir. Genellikle bu mektupta makalenin adı, gönderildiği

ULUSLARARASI DERGİLER İÇİN İNGİLİZCE MAKALE YAZMA VE YAYIMLAMA 127
SÜRECİNE İLİŞKİN TEMEL ÖNERİLER

derginin adı, başlığı, konusu ve konunun derginin okurları ile ilgisi belirtilir. Bunun yanında araştırmanın özetine de yer verilir. Son olarak, makaleden sorumlu yazarın kimlik ve iletişim bilgileri yazılır. Kolayca tahmin edileceği gibi bu süreç akademisyenlikten öte profesyonel bir tavidir. Editörle tanışmanın yanı sıra ilk aşamada “olumlu” bir izlenim bırakmayı amaçlamaktadır. Aşağıda, belirtilen bu özellikleri içeren örnek bir mektup sunulmuştur:

PENNSSTATE

October 31, 2007

Patricia Castellano, Editorial Secretary
Journal of Studies on Alcohol and Drugs
Center of Alcohol Studies
Rutgers, the State University of New Jersey
607 Allison Road
Piscataway, NJ 08854-8001

To the Editor:

Enclosed are four copies of our manuscript, “The Efficacy of Acamprosate and Naltexone in the Treatment of Alcohol Dependence: A Relative Benefits Analysis of Randomized Controlled Trials.” This is a review article, containing original material, and it has not been previously published or submitted to any other outlet for publication. We have submitted a short version of this work as a poster to the Eastern Psychological Association.

We believe the manuscript aids in summarizing in a clear and empirical fashion the possible impact of the use of medications to assist with the treatment of alcohol dependence. Remarkably, most of the early research has been international in scope, and only recently has there been some developing interest on the impact of the use of these medications to assist in recovery along these lines in the United States. As a summary article, we feel it may be useful for practitioners and researchers, although it is apparent there continues to be a need for increased randomized controlled trials, especially with the provision of psychosocial support, psychological treatment and other therapeutic efforts, as well as more long range follow-ups. While there is considerable evidence of significant gains with the use of these medications, it is also apparent the relative gains are modest at times. We do feel the use of the relative benefit level analysis may be promising to analyze many outcome studies, so the use of this type of method here may act to encourage additional efforts along these lines.

We can be reached at (717) 948-6063 or by email at dvo@psu.edu.

Thank you in advance for your efforts and the efforts of your reviewers.

Sincerely,

Thomas G. Bowers, Ph.D.
Associate Professor of Psychology
Penn State Harrisburg
Middletown, PA 17057

Aday makalenin ve mektubun dergiye gönderilmesini yazar açısından meraklı ve heyecanlı bir süreç izler. Elektronik ortamda aday makale kabul eden bazı dergiler yazarlara verdikleri şifrelerle makalenin değerlendirme sürecini Genel Ağ ortamında izlemelerine olanak tanır. Bazı dergiler ise yazarlara e-posta göndererek makalenin incelenmesi sürecinin hangi aşamada olduğunu belirtirler. İnceleme süreci hakkında uzun süre bilgi alınmaması durumunda yazarların editörlerle iletişime geçmesi uygun bir yaklaşımdır. Ancak hangi koşulda olursa olsun, yazarların dikkat etmesi gereken nokta, her türlü iletişimin (e-posta dahil) daha önce yazılan mektupta olduğu gibi resmi ve profesyonel bir tarzda yapılmasının gerekliliğidir. Bazen yazarlar e-postayla iletilerini arkadaşlarına yazdıkları iletiler gibi yazmakta, bu durum editörlerde yazarların profesyonel iletişimi bilmediği izlenimini yaratabilmektedir. Bu bağlamda, genel yazım kurallarına ve noktalama işaretlerine dikkat edilmelidir. Makalenin başlığının ve dergi tarafından verilen numarasının yazışmalarda belirtilmesi editörler tarafından aranan ve hızlı yanıt vermelerini kolaylaştıran bir durumdur. Unutulmamalıdır ki bazen editörler hakemlerden gelen geribildirimlere göre kendileri makalenin kabul edilip edilmemesinde son kararı vermektedirler. Bu anlamda, editörün yazar hakkında kötü bir izlenim edinmemesi önemlidir.

Hakem Önerilerini Yerine Getirme Süreci

Dergilerin çoğu, makaleyi reddetseler bile, genellikle makalenin nasıl geliştirilebileceği ya da düzeltileceğine dair geribildirim verirler. Eğer dergi makaleyle ilgileniyorsa, editörler hakemlerin geribildirimlerini yazarlara iletir ve makaleyi düzeltmelerini ister. Birçok hakem verdikleri geribildirimleri yapıcı ve eğitici bir şekilde sunmayı bilirken, bazıları bu geribildirimlerini aşırı eleştirel bir şekilde vermektedirler (Şahin, 2006). Eğer geribildirimler yapıcı değilse, bu durum yazarlar tarafından kişiliklerine ya da akademik yeterliklerine yöneltilmiş bir saldırı gibi düşünülmemelidir. Geribildirim her ne kadar kırıncı olsa da eleştirinin özünü çıkarıp, bu doğrultuda makalede gerekli değişikliklerin yapılması gerekir.

Aday makale tamamen reddedilmiş olsa bile bir sonraki yapılması gereken şey, geribildirimler ışığında makalenin düzeltilmesi ve başka bir dergiye gönderilmesidir. Diğer bir deyişle, hiçbir eleştiriyi dikkate almadan makaleyi başka dergiye olduğu gibi göndermek büyük bir risktir. Bilinmesi gereken önemli bir şey de şudur: Akademik çevre içinde hakemlik yapan bilim insanlarının sayısı azdır ve aynı bilim insanının birden fazla dergide hakemlik yapması büyük bir olasılıktır. Yani bir dergi tarafından reddedilmiş bir makalenin başka bir dergide aynı hakemin incelemesine sunulması mümkündür. Bu nedenle, reddedilmiş bir çalışmanın, belirtilen eleştiriler ve öneriler ışığında tekrar düzenlenmesi, daha sonra ikinci bir dergiye gönderilmesi önerilmektedir.

Editörle Tekrar Bağlantıya Geçme ve Makalenin Yeni Halini Gönderme Süreci

Eğer dergi, inceleme sürecinden sonra hâlâ aday makaleyle ilgileniyor, geri bildirimler ışığında tekrar yapılandırılmasını istiyorsa, yazar tarafından editöre yapılan değişiklikleri açıklayan detaylı bir mektup yazılmalıdır. Bu, hem inceleme süresini kısaltır hem de derginin geribildiriminin yazarlar tarafından ciddiye alındığı mesajını verir. Aşağıda bu mektubun bir örneği sunulmuştur.

Aşağıdaki bu mektup bir örnek olmakla birlikte, geribildirimlere bağlı olarak bazı mektuplar bundan çok daha uzun ve kapsamlı olabilmektedir. Aşağıdaki makale için hakemler üç ayrı alanda değişiklik yapılmasını istemişler, yazarlar da bu üç alanı nasıl düzelttiklerini özetle belirtmişlerdir. Ancak bazen, her bir hakem 8-10 ayrı değişiklik yapılmasını isteyebilir. Eğer durum böyle ise, yazar tarafından editöre yazılacak mektupta her bir hakemin her bir değişiklik önerisi için aday makalede yapılan değişiklikleri tekrar mektuba eklemek ve makalenin nasıl yeniden yapılandırıldığını belirtmek, daha açıklayıcı ve uygun olacaktır.

PENNSTATE

David L. Cutler, M.D., Editor
Community Mental Health Journal
Oregon Health Sciences University
Department of Psychiatry- OP02
3181 S.W. Sam Jackson Park Road
Portland, OR 97201-3098

Dear Dr. Cutler,

Enclosed find three copies of the revised brief report, Children's Responses to Natural, Technological and Na-Tech Disasters (MS# 1518).

We have responded carefully to all of the editors' concerns by:

(1) Adding references to the discussion section (e.g., Cornerly & Bromet, 1986; Guerin, Junn & Rushbrook, 1991; Baum & Fleming, 1993; Kroll-Smith & Couch, 1993)-(p.9).

(2) Changing the wording of the following from
"support the use of a measurement instrument designed (and psychometrically tested) to specifically assess children's post-disaster responses,"
to
"We recommend the development of a measurement instrument designed and psychometrically tested) to assess children's post-disaster responses". (p.9)

Note: We believe that the original wording led to a misunderstanding and hope this change clarifies our intent. At present, no such measures exist (this is why we could not cite any-as suggested by one of the editors).

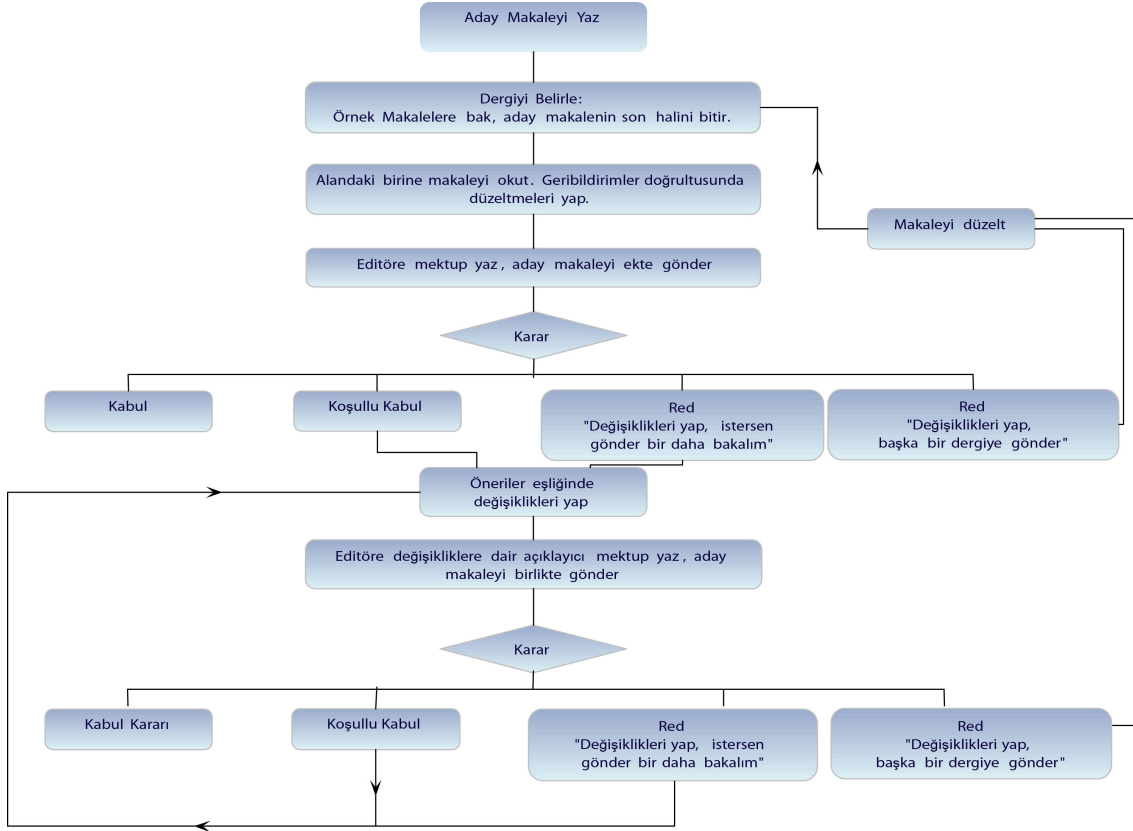
(3) Adding a note stating that all measures that are currently being used meet reasonable psychometric properties-and to further clarify the misunderstanding noted above. (p.9) We added. "While the current measures report reasonable psychometric properties, none are specific to post-disaster settings.

Please contact me with any further questions.

Sincerely,

Holly Angelique, Ph.D.
Associate Professor of Community Psychology
Department of Behavioral Sciences
Pennsylvania State University, Capital College
777 West Harrisburg Pike
Middletown, PA 17057
(717) 948-6047; hxa11@psu.edu

Dergiler aynı makaleyi ikinci kez inceleme sürecinden geçirirken iki ayrı yöntem kullanılmaktadır. Birincisinde, editörün kendisi yapılan değişiklikleri inceleyerek makaleyi kabul edip etmeme yönünde kararını verir. İkincisinde ise aynı hakemlere makalenin ikinci hali ve editöre yazılan açıklayıcı mektup gönderilir. Hakemlerden makaleye ilişkin kararını vermeleri istenir. Her iki durumda da hakemlerin ya da editörlerin yazarların yazacağı mektubu okuyup yapılan değişiklikleri açıkça görmeleri, makaleyi okuyup hangi değişikliklerin yapıldığını yapılmadığını taramaktan çok daha kolay olacaktır. Aşağıda sunulan akış diyagramı, yukarıda açıklanan bütün sürecin bir özeti niteliğindedir:

Şekil 1. Makale sunum süreci

Sonuç ve Öneriler

Uluslararası dergiler için İngilizce makale yazma deneyimi daha önce İngilizce makale yazmış ve uluslararası bir dergide yayımlanmış birinden yardım isteyerek edinilebilir. Bu tür bir yardım almak için değişik yollar izlenebilir. Örneğin, APA'nın Uluslararası Psikoloji bölümü (Division 52: International Psychology) bütün dünyadaki psikologlara değişik alanlarda (eğitim psikolojisi, psikolojik danışma dahil) yardım etmektedir. Makale yazımında yardım isteyenlere rehberlik programı altında bu olanak tanınmaktadır (APA Division 52, 2008). Eğitim ve psikolojinin kesiştiği alanlarda çalışmalarını yoğunlaştıran araştırmacılar, çalışmalarını bir rehberin gözetiminde İngilizce olarak yazmak istemeleri durumunda bu programdan yararlanabilirler. Diğer bir rehberlik programı da Amerikan Eğitimsel Araştırmalar Derneği (AERA: American Educational Research Association) tarafından sunulmaktadır (AERA, 2008). Bu derneğin Ölçme ve Araştırma Yöntemleri Bölümü (Division D: Measurement and Research Methodology), son üç yıl içinde doktorasını bitirmiş bireylerle bu bölümün alanda deneyimli bireylerini bir araya getirmekte ve ölçme ve araştırma yöntemleri konularında yeni mezunların mesleki gelişimlerine yardım etmektedir.

Bir diğer seçenek de İngilizce dil becerileri yeterli olan ve uluslararası dergilerde makale yayımlatma deneyimi bulunan araştırmacılarla ortak çalışmalar yürütmektir. Ortak yürütülecek bu çalışmalarda kimin kaçınıcı yazar olacağı, makale hazırlanma ve basım aşamasında kimin neyle sorumlu olacağı önceden belirlenmeli, bu şekilde süreç boyunca oluşabilecek yanlış anlaşılmanın önüne geçilmelidir (Nguyen & Nguyen, 2006). Ortak makale yazabilecek araştırmacılar aynı ülkeden ya da farklı ülkelerden olabilir. Aday makale göndermeyi düşünen bilim insanının İngilizce dil becerileri, başka bir ülkeden olan ya da Türkçe bilmeyen araştırmacılarla iletişim kuracak düzeyde değilse, ilk aşamada sürece aynı ülkeden olup

İngilizcede yeterli ve alanda İngilizce yazılmış makale basmış bir araştırmacıyla başlanması, ortak çalışmanın amacının gerçekleştirilmesini kolaylaştırabilir.

Kaynakça

- American Educational Research Association. (2008). *Professional mentoring program*.
<http://www.edmeasurement.net/aera> adresinden 10.01.2008 tarihinde indirilmiştir.
- American Psychological Association. (2001). *Publication manual*. (5th Ed.) Washington, D.C.: APA
- American Psychological Association Division 52 - International Psychology. (2008). *Mentorship committee*.
<http://www.internationalpsychology.net/home/> adresinden 12.01.2008 tarihinde indirilmiştir.
- Brewer, E. W., Marmon, D., & McMahan-Landers, J. (2004). Basic advice for manuscript preparation for junior faculty members and graduate students. *College Student Journal*, 38, 16-22.
- Büyüköztürk, Ş. & Kutlu, Ö. (2006). Sosyal bilim araştırmalarında yöntem sorunu. K. Karakütük (Ed.), *Sosyal bilimlerde süreli yayıncılık birinci ulusal kurultay bildirileri*, (s. 113-122). Ankara: TÜBİTAK-ULAKBİM.
- Güven, İ. (2006). Yurtdışı sosyal bilim dergilerinde yayın süreci. K. Karakütük (Ed.), *Sosyal bilimlerde süreli yayıncılık birinci ulusal kurultay bildirileri*, (s. 149-163). Ankara: TÜBİTAK-ULAKBİM.
- Henson, K. T. (1990). Writing for education journals. *Phi Delta Kappan*, 71, 800-803.
- Kelle, U. (2004). Computer assisted analysis of qualitative data. U. Flick, E. Kardorff, & I. Steinke, (Ed.), *Acompanion to qualitative research*. London: Sage Publication.
- Klingner, J. K., Scanlon, D., & Pressley, M. (2005). How to publish in scholarly journals. *Educational Researcher*, 34, 14-20.
- Kuş, E. (2006). *Sosyal bilimlerde bilgisayar destekli nitel veri analizi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Maxwell, S. E., & Cole, D. A. (1995). Tips for writing (and reading) methodological articles. *Psychological Bulletin*, 118, 193-198.
- Misak, A., Marusic, M., & Marusic, A. (2005). Manuscript editing as a way of teaching academic writing: Experience from a small scientific journal. *Journal of Second Language Writing*, 14, 122-131.
- Nguyen, T., & Nguyen, T. D. (2006). Authorship ethics: Issues and suggested guidelines for the helping professions. *Counseling and Values*, 50, 208-215.
- Niederhauser, D. S., Wetzell, K., & Lindstrom, D. L. (2004). From manuscript to article: Publishing educational technology research. *Contemporary Issues in Technology and Teacher Education*, 4(2).
- Olkun, S. (2006). Eğitimle ilgili uluslararası bilimsel dergilerde yayım yapma süreci: Fırsatlar, sorunlar ve çözüm önerileri. K. Karakütük (Ed.), *Sosyal bilimlerde süreli yayıncılık birinci ulusal kurultay bildirileri*, (s. 43-48). Ankara: TÜBİTAK-ULAKBİM.
- Pan, M. L. (2003). *Preparing literature reviews*. Los Angeles, CA: Pyrczak Publishing.
- Şahin, A. E. (2006). Eğitimle ilgili süreli dergilerde hakemlik ve sorunları: Eğitim Araştırmaları dergisi örneği. K. Karakütük (Ed.), *Sosyal bilimlerde süreli yayıncılık birinci ulusal kurultay bildirileri*, (s. 63-68). Ankara: TÜBİTAK-ULAKBİM.
- Thompson, B. (1995). Publishing your research results: Some suggestions and counsel. *Journal of Counseling and Development*, 73, 342-345.
- Torraco, R. J. (2005). Writing integrative literature reviews: Guidelines and examples. *Human Resources Development Review*, 4, 356-367.
- Yükseköğretim Kurulu. (2008). *Asgari koşulların sağlandığına ilişkin bildirim formu*. <http://www.yok.gov.tr/uak/beyannameler.php> adresinden 1.12.2008 tarihinde indirilmiştir.
- Yükseköğretim Kurulu. (2006). *Türkiye'nin yükseköğretim stratejisi*. <http://www.yok.gov.tr/duyuru/2006/turkiyeninyuksekogretimstratejisi.pdf> adresinden 02.01.2008 tarihinde indirilmiştir.